

RTU studiju kurss "Jūrniecības ekonomika"

0J000 Latvijas Jūras akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LJA153
Nosaukums	Jūrniecības ekonomika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Jelēna Ivanova - Docents
Mācībspēks	Inguna Šimane - Projektu vadītājs, ENG
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 1.5 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiek apskatīti visi transporta veidi, to priekšrocības un trūkumi, iezīmes. Vislielākā uzmanība tiek veltīta jūras transportam un tam saistošām tēmām, kas nepieciešamas, lai aplūkotu līnijas un kontrakta pārvadājumu ekonomiskos, finansiālos un organizatoriskos aspektus. Nepilna laika neklātienē studijas tiek organizētas pēc individuāli izstrādāta studiju plāna.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studentiem mūsdienīgu ekonomisko domāšanu un sniegt zināšanas jūras transporta industrijas funkcionēšanas jomā, pamatprasmes jūras transporta uzņēmumu resursu vērtēšanā un to efektīvā izmantošanā pārvadājumu pašizmaksu aprēķināšanā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Sniegt izpratni par jūrniecības tirgus modeļa būtību. 2. Sniegt nepieciešamās zināšanas par kuģa izmaksu iedalījumu un pašizmaksu veidiem, kā arī kuģa budžeta plānošanu. 3. Radīt izpratni par jauna/lietota kuģa finansēšanas sistēmu, izvērtējot attiecināmos jūrniecības industrijas riskus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. patstāvīgais darbs. Jūrniecības cikls un tā posmu īss raksturojums. Jūrniecības četri tirgi un to īss raksturojums. Jūrniecības pieprasījuma un piedāvājuma faktoru analīze. Patstāvīgā darba uzdevumu studējošais izstrādā plānveidīgā un saskaņotā sadarbībā ar mācībspēku organizējot konsultācijas darba sagatavošanā, izstrādē un aizstāvēšanā, nodrošinot ar metodiskajiem norādījumiem. 2. patstāvīgais darbs. Patstāvīgais darbs par jūrniecības industrijas biznesa organizāciju un kuģa izmaksu aprēķina veikšana pārvadājumu pašizmaksas aprēķināšanai. Patstāvīgā darba uzdevumu studējošais izstrādā plānveidīgā un saskaņotā sadarbībā ar mācībspēku organizējot konsultācijas darba sagatavošanā, izstrādē un aizstāvēšanā, nodrošinot ar metodiskajiem norādījumiem. 3. patstāvīgais darbs. Mācību literatūras studēšana par pasaules finanšu sistēmu un kuģu finansēšanas iespēju veidiem. Patstāvīgā darba uzdevumu studējošais izstrādā plānveidīgā un saskaņotā sadarbībā ar mācībspēku organizējot konsultācijas darba sagatavošanā, izstrādē un aizstāvēšanā, nodrošinot ar metodiskajiem norādījumiem.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Hoff, Kjell Gunnar. Biznesa ekonomika / Kjells Gunnars Hofš sadarbībā ar Rasmu Alsiņu; no norvēģu valodas tulkojusi Iveta Medvida. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2011. 2. Stopford M. Maritime Economics. London, 2010. Papildu / Additional: 1. Schinas O., Grau C., Johns M. HSBA Handbook on Ship Finance, Springer, 2015. 2. Talley W.K. The Blackwell Companion to Maritime Economics. Wiley-Blackwell, 2012.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Ekonomikas pamati, elementārā matemātika.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads transporta ekonomikā. Transporta sistēma. Transporta tirgus. Transporta veidu raksturojums.	2	0	2	0
Jūras transporta ekonomika: Jūrniecības cikli un to pārskats; Jūrniecības četri tirgi; Jūrniecības tirgus modelis: pieprasījums, piedāvājums, līdzsvars; Konosaments, guļlaiks, demeredžs.	6	8	6	8
Izdevumi, ienākumi un peļņa: kuģa izmaksu iedalījums; pārgājiena laiks un guļlaiks; tiešo izmaksu aprēķins; netiešo izmaksu aprēķins; kopējās izmaksas; pašizmaksa; uzņēmuma finanšu informācija; kuģniecības uzņēmumu finanšu analīzes metodes; uzņēmumu finanšu rādītāju vērtēšanas galvenās vadlīnijas.	6	12	6	12
Pasaules finanšu sistēma un finansēšanas veidi. Jūrniecības riska vadība.	2	4	2	4
Kopā:	16	24	16	24

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
--------------------------------	------------------------------

Zināšanas. Spēj izskaidrot transporta nozares lomu pasaules kravu pārvadājumu jomā. Spēj izskaidrot pasaules finansēšanas sistēmu jūrniecības industrijā, kā arī atpazīt riskus, kas ir saistoši jūrniecības nozarei.	Metodes: testi, diskusijas nodarbībās. Kritēriji: transporta nozares, tai skaitā, jūrniecības industrijas, lomas un pasaules finansēšanas sistēmas pārzināšana kravu pārvadājumu jomā.
Prasmes. Spēj definēt faktorus, kas ietekmē jūrniecības pieprasījumu un piedāvājumu. Spēj izskaidrot, analizēt, salīdzināt tirgus fraktes izmaiņas gan vēsturiski, gan mūsdienās. Spēj klasificēt kuģa izmaksas pa izdevumu posteņiem. Spēj salīdzināt kuģa pašizmaksas un ienākumus atkarībā no fraktes veida. Spēj pielietot kuģniecības uzņēmumu finanšu analīzes metodes praktiski.	Metodes: patstāvīgo darbu aizstāvēšana, diskusijas nodarbībās, ieskaites darbs. Kritēriji: spējas patstāvīgi praktiski izmantot apgūto teoriju par kuģa izmaksām un pašizmaksām, finanšu analīzes metodēm pie lēmumu pieņemšanas, kā arī izteikt viedokli par jūrniecības industrijas tirgus stāvokli.
Kompetences. Spēj kritiski novērtēt jūrniecības tirgus ekonomiskās situācijas. Spēj izmantot gūtās zināšanas kuģa izmaksu aprēķinā. Spēj pieņemt ekonomiski pamatotus lēmumus.	Metodes: diskusijas nodarbībās, ieskaites darbs. Kritēriji: spējas patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt jūrniecības tirgus ekonomiskās situācijas, tai skaitā pieņemt ekonomiski pamatotus lēmumus.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. patstāvīgais darbs	20
2. patstāvīgais darbs	20
3. patstāvīgais darbs	20
Testi	10
Ieskaites darbs	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	1.5	1.0	0.0	0.0	*		